

[Brøndsted]

Det vil kun skade hele uddannelsesbilledet i de pågældende årgange.

Vore overvejelser om dette lovforslag vil omfatte en vurdering af, i hvilket omfang det påvirker de unges muligheder for at komme ind i permanente beskæftigelses- eller uddannelsesforhold, og på den baggrund vil vi være med til et kulegravende arbejde.

Karen Højte Jensen (KF):

Ungdomsarbejdsløsheden er et alvorligt problem; det er et alvorligt problem, at masser af unge starter deres voksentilværelse uden at komme ind i en såkaldt normal gænge. Men det er da også rigtigt, som det er nævnt fra venstres side, at en af de væsentligste årsager til, at vi står med denne ungdomsarbejdsløshed, er, at det danske erhvervsliv har så ringe vilkår.

Vi ønsker, at der skal ydes en effektiv indsats over for ungdomsarbejdsløsheden. Ud fra de bedste intentioner besluttede folkettingen i september 1977 at pålægge amts- og primærkommunerne at afsætte beløb til ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Nu ønsker regeringen denne lov forlænget, og i den anledning er det relevant at gøre status og overveje, om loven har fungeret, som det var ønskeligt.

Loven har givet kommuner og amtskommuner mulighed for at iværksætte forskellige foranstaltninger; bl. a. kan der ydes tilskud til private virksomheder til nedsættelse af disses lønudgifter ved beskæftigelse eller uddannelse af unge, ligesom der kan etableres beskæftigelsesprojekter for unge. Formålet må være at få de unge ind i et stabilt arbejdsforhold eller en uddannelse.

Ser vi på effekten af de nævnte foranstaltninger, viser det sig, at unge, der har deltaget i projekter og anden form for beskæftigelsesarbejde, i høj grad vender tilbage til nye projekter eller til ledighed. Dette skyldes for en stor del den helt urimelige forvridding, der foregår ved aflønningen af unge i beskæftigelsesarbejder, hvor de ifølge intentionerne skal tilvænnnes arbejdsmarkedet. Københavns kommune tilbyder en løn på 48 kr. i timen; på det private arbejdsmarked vil de pågældende unge, der jo reelt ingen uddannelse har, kunne oppebære 35-36 kr. i timen, eller de kan oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse på omkring 40 kr. i timen. Disse lønninger

opfordrer bestemt ikke unge til at gå ind i et stabilt arbejdsforhold. Det er vigtigt, at aflønningen i beskæftigelsesarbejder sænkes, så den ikke er med til at forstærke ungdomsarbejdsløsheden. Samtidig kunne man også diskutere garantibetalingen til unge; det var nok rimeligt her at foranstalte en glidende overgang til fuld garantibetaling.

Ungdomsarbejdsløsheden er også i høj grad et uddannelsesproblem, og der vil jo på et senere tidspunkt blive lejlighed til at gå ind i en systematisk drøftelse af disse forhold. Vi ved, at de unge især rekrutteres fra den såkaldte restgruppe.

Vi ser med megen skepsis på de ting, der er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget om ungdomsgarantiordningen. Det skal være en forsøgsordning fra 1980, som skal udvides til andre år og til hele landet. Folketingets indflydelse er jo ikke stor: vi får her en forsøgsordning uden en lovregel, og det er ikke rimeligt, at en så omfattende ordning ikke giver folketingets medlemmer mulighed for at få indflydelse.

Alle ledige unge skal garanteres et tilbud om uddannelse eller beskæftigelse, og der skal ske opsøgning af de unge. Ifølge et foreløbigt notat fra arbejdsministeriet og undervisningsministeriet vil der blive tale om et kombineret undervisnings- og produktionsprogram eller deltagelse i beskæftigelsesprojekt.

Fra konservativ side vender vi os imod, at kommunerne går direkte ind i produktionsprogrammer; kommunernes opgave må begrænses til opsøgende virksomhed, og uddannelsen må henvises til erhvervsuddannelsens regie. Tilrettelæggelsen af forsøgsordningen skal udelukkende foregå i offentlig regie. Det er urealistisk og urimeligt at forestille sig det muligt at løse ungdomsarbejdsløshedsproblemerne uden om de lokale virksomheder. Styringen af ordningen må ligge så nær arbejdsmarkedet som muligt. Både LO og DA vender sig mod den påtænkte styring, og jeg håber, man vil tage dette op til overvejelse.

I øvrigt lægges der i ordningen op til et vældigt bureaukrati med ungdomssekretærer, kommunale beskæftigelseskonsulenter og ungdomskonsulenter. Effekten af et sådant bureaukrati vil jeg sætte et stort spørgsmålstegn ved.